

Državni izpitni center

P 1 8 3 A 1 0 1 1 3

ZIMSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 1. februar 2019

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Splošna navodila

- Kadar kandidat dopolnjuje poved, mora biti odgovor vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilen (npr. nal. 1, 9, 15).
- Pri nalogah, pri katerih mora kandidat podčrtati, prečrtati ali obkrožiti odgovor, upoštevamo pravilnost odgovora, tudi če je oznaka drugačna (npr. nal. 8).
- Kadar pričakujemo odgovor ali rešitev v povedi, lahko kandidat dobi točko za jezikovno pravilnost le, če je poved pomensko ustrezna (npr. nal. 6).
- Pri nalogah izbirnega tipa lahko kandidat obkroži samo eno črko, če v navodilih ni določeno drugače. Če obkroži več črk, se naloga točkuje z 0 točkami (npr. nal. 11.).

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Dobre zgodbe Mladinske knjige ♦ Moja zgodba 	♦ Mladinske knjige	1 za obe rešitvi
	1	♦ enkrat		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ V besedilu je pet pogovornih menjav. ♦ Besedilo vsebuje različne nebesedne prvine. 		2 pravilni rešitvi = 2 1 pravilna rešitev = 1 Če je kandidat označil več kot dve trditvi, se naloga točkuje z 0 točkami.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	1	♦ Petra Ilar	♦ spraševalec	
	1	po smislu, npr., ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ spraševalka/vpraševalka/izpraševalka ♦ novinarka 		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ (ilustrator)ki Jelki Reichman ♦ (diplomirana) slikarka ♦ ilustrator 		3 pravilne rešitve = 2 2, 1 pravilna rešitev = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ NE ♦ NE ♦ DA ♦ NE ♦ DA ♦ NE 		6 pravih rešitev = 3 5, 4 pravih rešitev = 2 3, 2 pravih rešitev = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	3	<ul style="list-style-type: none"> po smislu, npr., ena od: ♦ Jelka Reichman se ukvarja z risanjem in uživa v družbi punčk. ♦ Fotografija prikazuje Jelko Reichman v njenem delovnem kotičku. Na delovni mizi sta obe njeni ljubezni: pribor za risanje in punčke. ♦ Jelka Reichman ima zelo rada igrače, predvsem punčke. Številne barvice in čopiči razkrivajo, da veliko in rada dela. ♦ Delovni kotiček razkriva njeno otroškost in hkrati delavnost. 		Dodatna navodila 1 za podatek o delu/risanju ali slikarskih pripomočkih 1 za podatek o igračah/otročnosti 1 za jezikovno pravilnost povedi (popolnoma ali delno ustrezne) Primeri za delno pomensko ustreznost povedi: - Jelka Reichman se ukvarja z risanjem. - Jelka Reichman ima rada punčke. - Na fotografiji so pred Jelko Reichman barvice in risba, zato lahko vidimo, da zelo rada riše. V ozadju pa so otroci, iz česar lahko sklepamo, da ima rada otroke.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ C ♦ F 		Dodatna navodila 2 pravih rešitev = 2 1 pravilna rešitev = 1 Če je kandidat označil več kot dve črki, se naloga točkuje z 0 točkami.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8.1	1	♦ C		
	1	♦ subjektivne		
8.2	1	♦ A		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	1	po smislu, npr.: ♦ (odkrito) prisrčni/okrogliholični/nežni/topli		
	1	po smislu, npr., ena od: ♦ lepe/duhovite/smešne ♦ etične/estetske		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	3	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Moje otroštvo je polepšala Pika Nogavička. V meni je vzbudila željo, da bi bila tako pogumna in samosvoja kot ona. ♦ Všeč mi je bila knjiga Maček Muri, ker so mi bili od nekdaj pri srcu mački. Sploh pa zato, ker so bile ilustracije Jelke Reichman tako hecne in obenem tudi lepe. ♦ Moje otroštvo je polepšala knjiga Moj prijatelj Piki Jakob, ki jo je ilustrirala prav Jelka Reichman. Ob tej knjigi sem se naučila brati, prigode malega medvedka pa so me vsakič znova nasmejale. ♦ Moje otroštvo je polepšala knjiga Harry Potter, ker so mi všeč knjige, v katerih so elementi fantastike, in ker sem si predstavljal, da sem jaz glavni junak. 	<p>♦ Rad sem imel vse silkanice o živalih, ker sem tudi sicer velik ljubitelj živali.</p>	<p>2 za pomensko ustreznost povedi (1 za navedbo knjige in 1 za utemeljitev)</p> <p>1 za jezikovno pravilnost povedi</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
11	1	♦ A		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
12	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ (uradno) vabilo ♦ novica ♦ (publicistično) poročilo ♦ ocena/kritika ♦ reportaža ♦ (javno) obvestilo 		<p>6, 5 pravilnih rešitev = 4 4 pravilne rešitve = 3 3 pravilne rešitve = 2 2, 1 pravilna rešitev = 1</p> <p>Upoštevamo tudi zapis v tožilniku, npr. novico.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
13	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ NE ♦ DA ♦ NE ♦ DA ♦ DA 		5 pravih rešitev = 3 4 pravih rešitev = 2 3, 2 pravih rešitvi = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila			
14.1	2	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;">Samostalniki ♦ otroštvo</td> <td style="width: 33%;">Samostalniki ♦ otroškost</td> <td style="width: 33%;">Pridevniki ♦ otroški/otroško/otroških</td> </tr> </table>	Samostalniki ♦ otroštvo	Samostalniki ♦ otroškost	Pridevniki ♦ otroški/otroško/otroških		3 pravilne rešitve = 2 2, 1 pravilna rešitev = 1
Samostalniki ♦ otroštvo	Samostalniki ♦ otroškost	Pridevniki ♦ otroški/otroško/otroških					
14.2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ otrocih ♦ otroki ♦ otrok 		3 pravilne rešitve = 2 2, 1 pravilna rešitev = 1			
Skupaj	4						

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
15	1	♦ more/bi mogla		
	1	po smislu, npr., ena od: ♦ (nobenega) lika ♦ samo enega (svojega najljubšega lika) ♦ posameznega lika	♦ nobenega dela	
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
16	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ A ♦ se lotevate ♦ jemljeta 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ lotevati se ♦ jemati 	3 pravilne rešitve = 2 2, 1 pravilna rešitev = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila				
17	2	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">♦ Kdo (ali kaj)</td> <td style="width: 50%;">♦ osebek</td> </tr> <tr> <td>♦ Komu (ali čemu)</td> <td>♦ predmet</td> </tr> </table>	♦ Kdo (ali kaj)	♦ osebek	♦ Komu (ali čemu)	♦ predmet	♦ Kdo mi	4 pravilne rešitve = 2 3, 2 pravih rešitvi = 1
♦ Kdo (ali kaj)	♦ osebek							
♦ Komu (ali čemu)	♦ predmet							

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
18	2	po smislu, npr., ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Jelka Reichman se je odločila za študij slikarstva, ker je od malih nog rada risala. ♦ Ker je Jelka Reichman od malih nog rada risala, se je odločila za študij slikarstva. 		1 za ustrezno preoblikovanje povedi 1 za jezikovno pravilnost povedi
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
19	2	po smislu, npr., ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Jelka Reichman je povedala, da je imela kot samostojna ustvarjalka zelo negotov poklic. ♦ Jelka Reichman pravi, da je kot samostojna ustvarjalka imela zelo negotov poklic. 		1 za ustrezen zapis povedi z odvisnim govorom 1 za jezikovno pravilnost povedi
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
20	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ štiridesetletnikov ♦ sto osemdeset ♦ tisoč petsto 		3 pravilne rešitve = 2 2, 1 pravilna rešitev = 1
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
21				
Zgradba	1	♦ naslov (npr. Jelka Reichman)		Dodatna navodila Naslov mora biti povezan s temo besedila. Samo <i>Predstavitev</i> ni ustrezen naslov.
	1	♦ ustrezen obseg besedila (najmanj 100 besed) in smiselna členitev besedila na odstavke		

Vsebinska	2	<p>Opis:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ podatek o poklicni dejavnosti Jelke Reichman <ul style="list-style-type: none"> – (slikarka in) ilustratorka otroških knjig ♦ videz in starost <ul style="list-style-type: none"> – starejša gospa / stara skoraj 80 let / sivi lasje / modre oči / očala ♦ podatek o bivališču <ul style="list-style-type: none"> – hiša na obrobju Ljubljane <p>oznaka:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ podatki o njenem značaju <ul style="list-style-type: none"> – radovedna kot otrok / počuti se kot otrok / rada ima igrače in živali / uživa v družbi punčk in medvedkov – pristrčna / nežna / topla – polna energije – pridna – zahtevna do sebe – nadarjena – od nekdanj rada riše in bere – otroškost njenega značaja se izraža v ilustracijah / z ilustracijami izraža sebe – kaj ji pomenijo priznanja 	3 podatki = 2 2, 1 podatek = 1
	2	<p>priповed:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ kaj je študirala <ul style="list-style-type: none"> – slikarstvo ♦ kje je bila zaposlena <ul style="list-style-type: none"> – nekaj let v šoli / svobodni poklic ♦ koliko del je ilustrirala ali koliko likov je narisala <ul style="list-style-type: none"> – približno 180 del / 1500 ilustracij ♦ priznanja, ki jih je prejela za svoje delo <ul style="list-style-type: none"> – številna ugledna priznanja in nagrade / zvezda na pločniku pred Mladinsko knjigo 	4 podatki = 2 3, 2 podatka = 1
Jezikovna pravilnost in slogovna ustreznost	2	♦ jezikovna pravilnost	3 napake = – 1 točka, do 0
Jezikovna pravilnost	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ prevladujoča objektivnost ♦ ustrezno poimenovanje ilustratorke (primer neustreznosti: <i>Jelka je nasmejana starejša gospa.</i>) ♦ brez ponavljanja besed/besednih zvez ♦ skladnost z navodili ♦ brez prvin uradnega pisma (npr.: nagovor, pozdrav, kraj in čas spotočanja, nagovarjanje naslovnika v prvi ali drugi osebi množine) 	<p>Za vsako vrsto slogovne neustreznosti odštejemo 1 točko, do 0 točk.</p> <p>Jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost vrednotimo samo, če je kandidat za vsebino dobil vsaj 3 točke.</p> <p>Če je kandidat pisal v 1. os., se slogovna ustreznost vrednoti z 0 točkami (npr. <i>Jelka Reichman nas je sprejela v svoji hiši ...</i>, <i>V hiši na obrobju Ljubljane mi vrata odpre ...</i>).</p>
Skupaj	12		

1. primer predstavitve osebe

Jelka Reichman – slikarka, ilustratorka in večni otrok

Jelka Reichman je znana slovenska ilustratorka knjig za otroke. Živi v hiši na obrobju Ljubljane. Je starejša in nasmejana gospa, ki se kijub svojim letom počuti kot otrok. Od nekdaj rada riše, bere ter uživa v družbi punčk in medvedkov. Otroškost njenega značaja se izraža tudi v ilustracijah. Njeni liki so takšni, kot je sama: pristični, topli in nežni.

Študirala je slikarstvo in se za nekaj let zaposlila kot učiteljica likovne vzgoje. Nato se je odločila za samostojno pot. Ilustrirala je približno 180 del in narisala 1500 ilustracij. Za svoje delo je prejela številna priznanja in nagrade, na pločniku pred Mladinsko knjigo v Ljubljani pa ima svojo zvezdo.

V poklicu je bila uspešna, ker je bila nadarjena, pridna in zahtevna do sebe. Zelo je delavna, saj še vedno skoraj vsak dan ustvarja. Na svoje delo je ponosna, največ pa ji pomeni, da imajo njene ilustracije otroci še vedno radi in da se odrasli z veseljem spominjajo otroštva, ki jim ga je polepšala s svojimi podobami.

2. primer predstavitve osebe

Predstavitve Jelke Reichman

Jelka Reichman je prijazna gospa, ki živi v Ljubljani in je stara skoraj 80 let. Že od malega je bila navdušena nad risanjem, zato se je odločila za študij slikarstva. Nekaj časa je delala kot učiteljica likovne vzgoje, nato se je odločila za svobodni poklic. Ilustrirala je približno 180 del in narisala okoli 1500 ilustracij.

Za svoja dela je prejela številne nagrade, največje priznanje zanjo pa je, da otroci še vedno posegajo po knjigah z njenimi ilustracijami.

Kot samostojna ilustratorka je imela negotov poklic, imela pa je talent, pridnost, zahtevnost do sebe in kanček sreče, da je uspela.

IZPITNA POLA 2

1. Vodena interpretacija: Polona Glavan, Kakorkoli (odlomek)

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
2	Ni opredeljitve. Opredelitev je napačna.	Odlomek je literarno besedilo.
1	Zvrst je poimenovana.	Ta odlomek je iz pripovednega besedila.
2	Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.	Odlomek je iz epskega besedila, v njem pa se pojavlja tudi dialog, dramska prvine.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
4	Ni povzetka, ni obnove.	
0	Obnova odlomka z vsebinsko napako.	
1	Obnova odlomka brez vsebinske napake. Povzetek odlomka z vsebinsko napako.	Pripovedovalka izve, da hoče Senad postati fizioterapevt. Reče mu, da si je izbral lep poklic in da se mu bo želja uresničila, če bo končal ustrezno fakulteto. Navdušena je in fanta spodbuja. Govori mu, da je pameten, on pa je noče poslušati ter gleda stran.
2	V povzetek niso vključeni vsi glavni motivi odlomka.	Senad pravi pripovedovalki, da želi postati fizioterapevt. Ona ga v mislih primerja z drugimi najstniki. Nato mu pove, da se bo moral vpisati na fakulteto, če želi, da se njegova želja uresniči. Spodbuja ga z besedami, da je dovolj pameten.
3	Povzetek odlomka brez vsebinske napake.	Pripovedovalka vpraša Senada, kaj bi rad v življenju počel. Ko ji pove, da bi bil rad fizioterapevt, je navdušena, potem pa se spomni na druge otroke njegove starosti in nase v njegovih letih. Po razmisleku izrazi mnenje o omenjenem poklicu, fantu pove, kako lahko doseže svoj cilj, in ga prepričuje, da ima sposobnost za to.

Razlaga pripovedovalkine ugotovitve (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	V primerjavi s Senadom se ji zdijo drugi trinajstletniki razvijani otroci, ki potrebujejo pozornost vsega sveta.
1	Razlaga je skopa/površna/nejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Vidi razliko med Senadom in njegovimi vrstniki, ki si želijo postati nekaj nemogočega. To uspe le redkim ljudem. Senad pa ni tak kot drugi. V primerjavi pripovedovalka ugotavlja, da hočejo drugi trinajstletniki postati pevci, igralci, astronomi ali forenziki, a ne vedo, kje začeti, Senad pa želi nekaj konkretnega, dosegljivega.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Pripovedovalka ugotavlja, da je Senad realnejši kot njegovi vrstniki. Drugi trinajstletniki namreč sanjajo o poklicih, ki prinašajo slavo in denar ali zahtevajo izjemne sposobnosti, ne razmišljajo pa o tem, kako bi lahko svoje sanje uresničili. Senadova želja ni sanjska, saj si fant želi opravljati poklic, ki je zanj dosegljiv, in razmišlja o poti do svojega cilja.

Razlaga pripovedovalkinega spoznanja (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Spozna, da si želita zelo različne stvari, ker sta pripadnika starejše in mlajše generacije.
1	Razlaga je skopa/površna/nejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Pomislil, da je bilo njej bolje, ker ni imela takih skrbi kot Senad. Živela je v drugačnem okolju. Spozna razliko med njima. Njen svet je bil nepregleden in širok, v njem je bilo morje brezbrzičnosti, Senadov pa je podoben premici z eno samo neznancko. Ta neznancka je vprašanje, kako daleč lahko pride po njej.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Ko primerja z njim sebe v njegovih letih, spozna, da življenje Senadu dopušča manj mladostne brezskrbnosti zaradi okoliščin, v katerih fant živi. Te so bolj omejene, kot so bile njene, ko je bila stara trinajst let. To pove z besedami, da je bil njen svet širok, njegov pa je tak kot premica.

Razlaga Senadovih odzivov (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Senad je problematičen fant, zato potrebuje spodbudo. To vidi pripovedovalka po njegovih čudnih odzivih.

1	Razlaga je skopa/površna/nejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	V pogovoru se odziva, kot da mu manjka prepričanje, da lahko s pametjo doseže svoj cilj. Pripovedovalka ve, da zato potrebuje spodbudo, a ji ne verjame najbolj. Senad je zašepetal, da bi bil rad fizioterapevt, v njem je bila iskra navdušenja, ko je pripovedovalka rekla, da je to lep poklic. Navdušen je bil, vendar ni zaupal vase, saj je ob informaciji, da bo moral na faks, takoj spet umaknil pogled. Spodbuda bi mu lahko prinesla samozavest.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Senadovi odzivi povedo, da fant nima dovolj samozavesti. Ko pravi, kaj bi rad bil, šepeta, pripovedovalko vpraša, ali je treba biti za ta poklic kaj posebnega, in pogleda stran, ko sliši, da bo moral na fakulteto. Na koncu odlomka preberemo, kako se ozre v pripovedovalko. Tudi ta pogled razkriva, da ni prepričan v svoje sposobnosti in da je v njem dvom močnejši kot upanje. Zato potrebuje spodbudo.

Citirana poved (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Citata ni. Citat ni smiselno povezan z razlago.	»Zdelo se mi je bolje, če ga ne omenim.«
1	Citat ni natančno v skladu z razlago, a je smiselno povezan z njo. Namesto citata je opisan primer.	»To je pa lep poklic.« / »Pomagaš ljudem.« / »Plemenito delo.« / »Na faks moraš iti.« / »Če si normalno pameten, ne sme biti problema.«
2	Citat je natančno v skladu z razlago.	»Saj ti si pameten, Senad.« / »Čisto dovolj pameten za kaj takega.« / »Vidim po tem, kako hitro razumeš stvari, ki ti jih razlagam.« / »Pa kako se znaš sam učiti.« / »Kako to znanje uporabiš v praksi.« / »Nič od tega ti ne dela težav.«

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Povzetka ni. Povzetek se ne nanaša na razlago, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).	
2	Povzetek se nanaša na razlago.	Spodbuda je torej potrebna zato, ker Senad nima dovolj samozavesti, čeprav so njegove želje v primerjavi z željami sovrstnikov realne. Pripovedovalka ga spodbuja tudi zaradi njegovih življenjskih okoliščin, saj so te slabše, kot so bile njene.
(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)		

Mnenje o pripovedovalkinem odnosu do Senada (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2	Mnenje ni izraženo. Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ni povezano z odlomkom.	Senada ima rada, njegovih vrstnikov pa ne. To je razumljivo.
1	Mnenje je nejasno, pomanjkljivo, ni razloženo.	Odnos do njega je zelo dober. Mislim, da tudi ona opravlja plemenito delo, ko se ukvarja s takim fantom in mu pomaga reševati težave.
2	Mnenje je jasno, razloženo.	Pripovedovalka kaže v svojem odnosu do Senada razumevanje, kar se mi zdi za mlade, ki živijo »na premici«, zelo pomembno. Všeč mi je, da je pozorna in obzirna. Fanta poslušaj, spremljaj pa tudi njegovo telesno govorico. Ko opazi, da dvomi, ga takoj spodbudi. Ne govori veliko, a njene besede so zelo dragocene. Njena obzirnost se na primer kaže v tem, da ne izreče pripombe o računalniku. Po moje misli, da bi očitek Senada prizadel.

Presoja, ali je za uspešen študij in dobro poklicno delo pamet dovolj (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2	Presoja ni izražena. Presoja je izražena kot skopa trditev/ni povezana z odlomkom.	Menim, da sama pamet nič ne koristi. Tistim, ki mislijo, da so pametnejši kot drugi, celo škodi.
1	Presoja je nejasna, ni razložena/nakazana je v primeru iz življenja.	To, da je človek pameten, nikakor ni dovolj. Mora se tudi truditi in dati od sebe največ, kar lahko. Brez močne volje ne pridemo nikamor.
2	Presoja je jasna, razložena.	Pamet je za uspešen študij in dobro poklicno delo zelo pomembna, saj brez nje človek sploh ne more razmišljati, sklepati in se prav odločati. Prepričan pa sem, da samo z njo nihče ne more uspešno študirati in kakovostno opravljati poklica. Mislim, da so še pomembnejši dejavniki, ki vodijo k uspehu na obeh področjih, delovne navade, veseleje do študija in poklica ter zaupanje vase. Njihova medsebojna povezava ne prinaša te uspeha, ampak tudi zadovoljstvo.

Utemeljitev presoje s primerom iz življenja (Predstavitvev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2	Naveden ni noben primer. Naveden je primer, ki ne utemeljuje presoje.	Nekateri mislijo, da fizično delo človeka ponižuje.
1	Primer je samo imenovan/nakazan.	Če sem se dovolj učil, sem dobil dobre ocene, sicer pa slabe. Kadar sem bil brez volje, sem vedel, da ne bom uspešen.

2	Primer je opisan.	Ko je moj brat obiskoval osnovno in srednjo šolo, so njegovi učitelji ter sošolci govorili, da je pameten. Tako je mislil tudi sam. V osnovni šoli je bil odličen, v srednji pa prav dober, čeprav se ni veliko učil. Potem je šel študirat strojništvo in ker ni imel delovnih navad, že prvega letnika ni končal. Spoznal je, da pamet za uspešen študij ni dovolj, izgubil je nekaj samozavesti, veseleja do študija pa ne. Ko je letnik ponavljal, se je veliko učil. To navado je ohranil tudi v višjih letnikih, zato je zdaj že diplomirani inženir.
---	-------------------	---

Logična členitev (zgradba) (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila
2	
0	Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.
1	Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.
2	Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Točke	Merila
2	Slovnična pravilnost
2	Pravopisna pravilnost
2	Slogovna ustreznost

Za vse velja:

Točke	Merila
0	Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.
1	Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.
2	Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

Dodatna navodila:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, lahko pri zgradbi doseže največ eno točko; če napiše manj kot 200 besed, lahko pri JPSU doseže največ tri točke.

2. Samostojna interpretacija: Tone Partljič, Žirije (odlomek)

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Ni opredelitive. Opredelitev je napačna.	Besedilo je komedija.
1	Zvrst je poimenovana.	Odlomek je epski.
2	Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.	To je pripovedni odlomek. V njem ni za liriko značilnega izpovedovanja, pa tudi ne dialoga, tipične dramske prvine.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
4		
0	Ni povzetka, ni obnove.	
1	Obnova odlomka z vsebinsko napako.	
2	Obnova odlomka brez vsebinske napake. Povzetek odlomka z vsebinsko napako.	Pisatelj pripoveduje o delu žirij in pove, kdo vse se lahko udeleži razpisov za festivale. V odlomku preberemo, kaj se je dogajalo, ko je bil tudi sam član žirije. Zmagale so popevke s slabimi besedili, čeprav se s tem ni strinjal.
3	V povzetek niso vključeni vsi glavni motivi odlomka.	Pripovedovalec pove, kakšne so žirije. Pripoveduje o tem, kaj se je dogajalo, ko je bil član take skupine na pevškarskem festivalu in je ocenjeval besedila pesmi. Žirija je nagradila popevke s slabimi besedili in te so potem pogosto predvajali na radiu in televiziji.
4	Povzetek odlomka brez vsebinske napake.	Polovica odlomka govori o žirijah na splošno, o tem, kakšni člani jih sestavljajo in katere podatke upoštevajo pri ocenjevanju. V drugi polovici pripovedovalec predstavi svojo izkušnjo članstva v žiriji na festivalu popevk. Pove, kako so ga prepričali, da je članstvo sprejel, in po kakšnih merilih je ocenjevala ta žirija. Na kratko komentira nagrajene popevke in konča z mislijo, da bo hči morda nadaljevala njegovo delo.

Prepoznavna – izbira problema/prvine (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
3	Problem ni izbran. Literarna prvina ni izbrana.	
1	Izbran je problem, ki je v odlomku samo nakazan. Izbrana je prvina, ki ni bistveno povezana z osrednjo prvino.	dedno članstvo v žirijah
2	Izbran je problem, ki je smiselno povezan z osrednjim problemom. Izbrana je prvina, ki je smiselno povezana z osrednjo prvino.	merila za izbiro članov žirij / popevke s slabimi besedili
3	Izbran je osrednji problem odlomka. Izbrana je osrednja prvina odlomka. (Upoštevamo tudi poimenovanje v naslovu. Problem, izbran za ta vzorec samostojne interpretacije, je natisnjen krepko.)	merila za nagrajevanje (ocenjevanje) / razmišljanje in ravnanje žirij

Razlaga izbranega problema/prvine (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
3		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Po zaslugi žirij so nagrajeni najslabši in na pogled najlepší.
1	Razlaga je skopa/površna/hejasna.	Člani žirij niso pravični in nimajo pravih kriterijev. Na festivalih jih ne zanima kakovost popevk, zabavajo se in so za to lepo plačani.
2	Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Žirijo zanima, kje ima kdo kakega sorodnika, ljubico ali ljubčka, ali so kandidati za nagrade homoerotični, ali so v partiji ali pripadajo meščanski desnici. Članom žirije na popevkarškem festivalu ni pomembno, da so besedila popevk abotna in neumna, ker se te pesmi tako in tako žvižgajo. Njihova merila nagrajevanja niso strokovna, ampak osebna.
3	Razlaga je jasna, natančna.	V prvem delu odlomka spoznamo, da člani žirij niso izbrani po strokovnih, ampak po različnih drugih kriterijih, zato tudi njihova merila za nagrajevanje oz. ocenjevanje niso strokovna. Ne upoštevajo pravilnika o nagrađan, ne zanima jih kakovost dela ali nastopa, ampak osebno življenje ali politična usmeritev ocenjevanih oseb. Bralcu ni jasno, zakaj je na primer žirija, v kateri je sodeloval pripovedovalec, nagrađila popevke s slabimi besedili. Kakovost glasbe ji verjetno tudi ni bila merilo, saj so si lahko množice nagrađene pesmi žvižgale.

Utemeljitev razlage s primerom iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2	Primer ni opisan. Citata ni. Opisani primer/citat ni smiselno povezan z razlago.	»Seveda so me pričrčali.« »Ti boš odgovoren za besedila, ne pa za glasbo.«
1	Opisani primer/citat ni natančno v skladu z razlago, a je smiselno povezan z njo. (Opisani primer se ne upošteva, če je v razlagi že parafraziran del odlomka.)	» Takrat tudi vedno ugotovijo, da pravilnik o nagradah ni ustrezen in da bi ga bilo treba spremeniti do prihodnjega razpisa ali festivala.« / »Saj ne ocenjujemo posluha, ampak popevke.« / »Ko sem potem v žiriji dvakrat trikrat pripomnil, da morda le ne bi nagradili te ali one popevke, češ da je besedilo abotno in neumno, so mi rekli, da besedila niso važna, saj se popevke lahko tudi žvižgajo, torej naj ne delam komplikacij.«
2	Opisani primer/citat je natančno v skladu z razlago. (Opisani primer se ne upošteva, če je v razlagi že parafraziran del odlomka.)	

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Povzetka ni. Povzetek se ne nanaša na razlago, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).	
2	Povzetek se nanaša na razlago.	Žirije, o katerih govori ta odlomek, torej nimajo strokovnih meril, ker tudi njihovi člani niso izbrani po njih. Merila so osebna, lahko tudi politična, in ne čisto jasna.
(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)		

Lasno mnenje o problemu/prvini v odlomku (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2	Mnenje ni izraženo.	
0	Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ni povezano z odlomkom.	Take žirije sploh ne bi smele obstajati.
1	Mnenje je nejasno, pomanjkljivo, ni razloženo.	Žirije bi morale pravilnike dobro prebrati in predlagati spremembe. To pa se ne zgodi, ker sploh nimajo meril. Raje delajo po svoje.
2	Mnenje je jasno, razloženo.	Prikazano ravnanje se mi zdi nemoralno. Članov žirij ne bi smelo zanimati osebno življenje ali politično pričrnanje ocenjevanih. Čeprav nisem strokovnjak, mislim tudi, da bi morale imeti popevke dobra besedila in dobro glasbo. Pripovedovalčevu pripombo o tem, da so imeli ocenjevalci prav, saj na radiu in televiziji največkrat predvajajo pesmi z neumnimi besedili, razumem kot šalo, hkrati pa se zavedam, da se za to šalo skriva žalostna resnica.

Lasno mnenje o problemu/prvini na splošno (aktualizacija) (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2	Mnenje ni izraženo.	
0	Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ni povezano z odlomkom.	Mislím, da so nagrade občinstva bolj poštené kot nagrade žirije.
1	Mnenje je nejasno, ni razloženo/nakazano je v primeru iz življenja.	Po mojem mnenju je najbolje sprejeti dejstvo, da se krivice dogajajo v vseh časih. Kdor nima zvez, naj sploh ne razmišlja o nagradah.
2	Mnenje je jasno, razloženo.	Žal se prikazane nepravilnosti ne dogajajo samo na glasbenih in filmskih festivalih, ampak tudi na drugih področjih. Različne komisije delujejo podobno kot »strokovnjaki«, o katerih govori odlomek. Mislim, da bi bilo treba pri vseh podeljevanjih nagrad ali priznanj poleg strokovnosti preveriti tudi poštenost ljudi, ki odločajo o zmagovalcih, seveda pa ne vem, kako bi lahko to storili. Vsekakor ne bi želel biti na mestu koga, ki ni prejel zaslužene nagrade, pa tudi ne v koži tistega, ki si je ni zaslužil.

Utemeljitev mnenja s primerom iz lastnih/tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila (Predstavitvev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2	Naveden ni noben primer.	
0	Naveden je primer, ki ne utemeljuje mnenja.	Tudi ocenjevanje v šoli ni vedno pravično.

1	Primer je samo imenovan/nakazan.	Že nekaj časa spremljam podelitve nagrad na filmskih festivalih. Ne zmagajo vedno najboljši. O tem govorijo tudi komentariji na forumih. Večinoma se strinjam z njimi.
2	Primer je opisan.	

Boj kot dogodek v zakulisjih festivalov poznam dogajanje v svoji okolici. Ko turistično društvo v našem kraju objavi, da bo podelilo nagrado za najlepše urejeno hišo in njeno okolico, vsi že vnaprej vemo, kdo bo zmagovalec. Nagrajena družina si zmago sicer zasluži, vendar ne vsako leto, saj je še mnogo drugih, ki odlično skrbijo za to, da je kraj lepo urejen. O tem se seveda veliko govori, a zmagovalna družina je prepričana, do so govorice o krivici krivične. Nagrado ji je vendar dodelila komisija.

Logična členitev (zgradba) (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila
2	
0	Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.
1	Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.
2	Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Točke	Merila
2	Slovnicična pravilnost
2	Pravopisna pravilnost
2	Slogovna ustreznost

Za vse velja:

Točke	Merila
0	Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.
1	Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.
2	Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

Dodatna navodila:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, lahko pri zgradbi doseže največ eno točko; če napiše manj kot 200 besed, lahko pri JPSU doseže največ tri točke.
- Za izvirni naslov samostojne interpretacije prištejemo skupnemu seštevku točk eno točko do največjega možnega števila (30).